

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5To/3/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2521010262
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Pollák
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2521010262.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Michala Polláka a sudcov Mgr. Kristíny Ferencziovej a JUDr. Martina Žovince, v trestnej veci vedenej proti obžalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX, pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného A. B. proti rozsudku Okresného súdu Piešťany zo dňa 09.11.2022, č. k. 8T/80/2021-179, na verejnom zasadnutí konanom dňa 12.10.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX, **z a m i e t a .**

odôvodnenie:

- Okresný súd Piešťany rozsudkom zo dňa 09.11.2022, č. k. 8T/80/2021-179 uznal obžalovaného A. B. za vinného, že v období od októbra 2019 až do 9. novembra 2022 s výnimkou obdobia od 18. novembra 2020 do 16. novembra 2021, kedy bol vo výkone trestu odňatia slobody, si ako otec maloletých detí C. B. a D. B. riadne neplnil svoju vyživovaciu povinnosť napriek tomu, že mu vyplýva zo Zákona o rodine a jej rozsah mu bol určený rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 9P/36/2016 zo dňa 20.4.2017, právoplatným dňa 16.5.2017 tak, že je povinný prispievať na výživu maloletej C. sumou vo výške 100 eur a na výživu maloletej D. sumou vo výške 50 eur, ktorú je povinný platiť k rukám matky E. B. vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, hoci vedel o existencii vyživovacej povinnosti, za obdobie od októbra 2019 do novembra 2020 uhradil výživné na obe maloleté dcéry vo výške 223,50 eur a za obdobie od decembra 2021 do októbra 2022 uhradil výživné na obe maloleté dcéry vo výške 500,- eur, o svoje deti sa inak nestaral a nezaujímal, pričom preukázateľne neprejavoval dostatočnú snahu riadne sa zamestnať, aby si zabezpečil finančné prostriedky na úhradu výživného, čím za uvedené obdobie dlhuje na výživnom E. B. sumu vo výške 2.876,50 eur, teda najmenej dva mesiace v období dvoch rokov úmyselne neplnil zákonnú povinnosť vyživovať iného, čím spáchal prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1 Trestného zákona. Za to mu súd prvého stupňa uložil podľa § 207 odsek 1 Trestného zákona, s poukazom na § 36 písmeno l) Trestného zákona, § 37 písmeno m) Trestného zákona, § 38 odsek 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) mesiacov nepodmienečne. Podľa § 48 odsek 2 písmeno b) Trestného zákona súd obžalovaného pre výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.
- Proti tomuto rozsudku odvolanie obžalovaný, a to osobitným podaním zo dňa 23.11.2022, doručeným prvostupňovému súdu dňa 28.11.2022, ktoré odôvodnil tým, že výška uloženého trestu je neprimerane vysoká a prvostupňovým súdom nebola dodržaná fikcia doručenia predvolania, čím prvostupňový súd porušil jeho práva na prípravu na hlavné pojednávanie.
- Prokurátor sa na hlavnom pojednávaní vzdal práva na podanie odvolania.
- Na rozhodnutie o odvolaní obžalovaného nariadil tunajší súd verejné zasadnutie, ktoré sa vykonalo v prítomnosti prokurátora a obžalovaného.
- Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že obžalovanému bol prvostupňovým súdom uložený zákonný a primeraný trest, v konaní, ktoré predchádzalo vydaniu rozhodnutia, nedošlo k žiadnym

chybám, a preto navrhuje odvolanie obžalovaného zamietnuť. Obžalovaný na verejnom zasadnutí uviedol, že dlžné výživné doposiaľ neuhradil, pretože sa mu nepodarilo zohnať finančné prostriedky. Trest, ktorý mu bol uložený, považuje za vysoký, ak pôjde do výkonu trestu dlh mu opäť narastie, našiel si dobrú prácu, z ktorej má možnosť to splácať, a ak pôjde do výkonu trestu, o túto prácu príde.

Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku:

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

6. Krajský súd v Trnave ako odvolací súd podľa § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku, ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku. Odvolanie podal obžalovaný ako oprávnená osoba, v zákonnej lehote a proti konaniu, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzalo a výroku o treste, proti ktorým je tento opravný prostriedok prípustný. Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku ako aj konanie, ktoré jeho vyhláseniu predchádzalo a dospel k týmto zisteniam a záverom.

7. Obžalovaný v podanom odvolaní namieta, že nebola dodržaná fikcia doručenia predvolania, čím prvostupňový súd porušil jeho právo na prípravu na hlavné pojednávanie.

8. Prvé hlavné pojednávanie v tejto trestnej veci bolo nariadené na termín 14.02.2022, pričom obžalovanému bolo predvolanie na toto hlavné pojednávanie doručené dňa 21.01.2022, teda v lehote dlhšej ako 5 pracovných dní pred termínom hlavného pojednávania. Zároveň platí, že lehotu piatich pracovných dní je súd povinný dodržať len v prípade predvolania na prvé hlavné pojednávanie, pretože hlavné pojednávanie je jedno, čo však nevylučuje, že môže byť vykonané vo viacerých termínoch. Na tomto hlavnom pojednávaní bolo vykonané dokazovanie a hlavné pojednávanie bolo odročené na termín 06.06.2022 výlučne z dôvodu, aby bol obžalovanému daný časový priestor na úhradu dlžného výživného, ktorú na hlavnom pojednávaní deklaroval. Termín hlavného pojednávania bral obžalovaný na vedomie. Na hlavnom pojednávaní dňa 06.06.2022 poškodená potvrdila čiastočnú úhradu dlžného výživného obžalovaným, tento uviedol, že sa mu podarilo zamestnať a naďalej deklaroval snahu dlžné výživné uhradiť. Hlavné pojednávanie tak bolo odročené na termín 17.10.2022, čo obžalovaný bral na vedomie. Na hlavné pojednávanie, ktoré sa konalo dňa 17.10.2022 sa obžalovaný nedostavil, telefonicky uviedol, že na termín hlavného pojednávania zabudol a požiadal o nový termín hlavného pojednávania. Toto hlavné pojednávanie bolo odročené na termín 09.11.2022. Obžalovaný bol na toto hlavné pojednávanie predvolaný, zásielka bola uložená na pošte dňa 28.10.2022 a fikcia doručenia predvolania podľa § 66 ods. 3 Trestného poriadku nastala dňom 03.11.2022. Na uvedenej skutočnosti nič nemení ani to, že obžalovaný si zásielku prevzal dňa 09.11.2022, po tom ako bol dňa 08.11.2022 telefonicky kontaktovaný prvostupňovým súdom a termín hlavného pojednávania mu bol aj touto formou oznámený.

9. Zároveň je nevyhnutné uviesť, že obžalovaný sa hlavného pojednávania dňa 09.11.2022 aj osobne zúčastnil, v dôsledku čoho nebolo prvostupňovým súdom nijakým spôsobom zasiahnuté do jeho práva na obhajobu. Z týchto dôvodov odvolací súd vyhodnotil túto námietku obžalovaného ako nedôvodnú.

10. Proti výroku o vine obžalovaný nevzniesol žiadnu odvolaciu námietku, keďže sa k jeho spáchaniu v podstate doznať, a preto odvolací súd tento výrok preskúmal len v tom rozsahu, či tento výrok neobsahuje chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

11. Skutkový stav, uvedený v skutkovej vete napadnutého rozsudku, vychádza z dôkazov, ktoré boli vykonané zákonným spôsobom a práva veta a právna kvalifikácia zodpovedá skutkovej vete napadnutého rozsudku, v dôsledku čoho odvolací súd vo výroku o vine nezistil dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

12. Obžalovaný napokon namieta, že trest uložený mu prvostupňovým súdom je neprimerane prísny.

13. Výrok o treste prvostupňový súd odôvodnil tým, že obžalovanému bol uložený trest odňatia slobody, pretože iný druh trestu by nevedol k náprave obžalovaného, keďže obžalovaný pred začatím neplnenia vyživovacej povinnosti bol vo výkone trestu odňatia slobody do 15.3.2015, a vyživovaciu povinnosť si neplnil od októbra 2019, pričom od augusta 2019 mu začala plynúť 4 ročná skúšobná doba podmieňného odsúdenia, pričom ani plynutie skúšobnej doby v inej veci ho neprimälo k tomu, aby si vyživovaciu povinnosť plnil. Okrem toho sa obžalovaný v priebehu skúšobnej doby a doby neplnenia si vyživovacej povinnosti dopustil aj prečinu ohrozovania pod vplyvom návykovej látky, za čo mu bol uložený trest povinnej práce, čo svedčí o tom, že iný druh trestu ako trest odňatia slobody by na obžalovaného nemal výchovný vplyv. Pri určovaní výmery trestu súd zistil u obžalovaného jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písmeno l) Trestného zákona, že sa ku skutku priznal a tento úprimne oľutoval a jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písmeno m) Trestného zákona, že už bol za trestný čin odsúdený, pričom pred spáchaním skutku bol odsúdený Okresným súdom Topoľčany vo veci sp. zn. 2T/130/2011 na 3 ročný nepodmienečný trest odňatia slobody, ktorý vykonal 15.3.2015. S prihliadnutím na rovnomerný pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností sa zákonom ustanovená trestná sadzba podľa ustanovenia § 207 odsek 1 Trestného zákona vo výmere až 2 roky nemenila. Súd obžalovanému uložil trest vo výmere 10 mesiacov, zohľadniac dobu dvoch rokov, počas ktorej si obžalovaný neplnil výživné na dve deti, ako aj to, že počas tohto obdobia uhradil asi 20 % z výživného. Uvedený trest je o niečo vyšší ako ten, ktorý súd obžalovanému ukladal v trestnom rozkaze, nakoľko medzi tým uplynul ďalší rok, počas ktorého obžalovaný výživné neplnil, hoci sa snažil niektoré mesiace výživné zaplatiť. Keďže obžalovaný prevažnú časť obdobia úmyselného neplnenia si výživného bol v skúšobnej dobe podmieňného odsúdenia vo veci Okresného súdu Piešťany sp. zn. 0T/41/2019, nebolo možné obžalovanému uložený trest odňatia slobody podmieňne odložiť. Obžalovaný bol pre výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia, nakoľko pred spáchaním skutku bol posledných 10 rokov vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin.

14. Odvolací súd konštatuje, že prvostupňový súd v záujme náležitého zistenia skutkového stavu veci vykonal všetky dôkazy, ktoré mal k dispozícii, a to pri uplatnení všetkých základných zásad, ktoré trestný proces upravujú. Zároveň trest uložený obžalovanému považuje za primeraný, zákonný a spravodlivý. Pokiaľ ide o odôvodnenie rozsudku, toto zodpovedá zákonným požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 168 Trestného poriadku a odvolací súd sa bez výhrad s týmto odôvodnením stotožňuje a odkazuje naň. Na skonštatovanie správnosti odvolací súd uvádza nasledovné:

15. Prvostupňový súd u obžalovaného správne vzhliadol poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, teda že sa k spáchaniu trestného činu priznal a jeho spáchanie úprimne oľutoval, pričom správne vyhodnotil aj existenciu priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Trestného zákona (napr. odsúdenie Okresným súdom Topoľčany v konaní vedenom pod sp. zn. 2T/130/2011), keď obžalovaný bol pred spáchaním tohto trestného činu 9 krát odsúdený. Prvostupňový súd taktiež správne prihliadol na celkovú dĺžku obdobia neplnenia si vyživovacej povinnosti obžalovaným, na okolnosti spáchaného skutku, ako aj na osobu obžalovaného a jeho trestnú minulosť, plynutie skúšobnej doby v konaní vedenom na Okresnom súde Piešťany v konaní pod sp. zn. 0T/41/2019 a vyhodnotil, že nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 10 mesiacov je pre obžalovaného trestom zákonným a spravodlivým. Majúc na zreteli účel trestu, odvolací súd pri zohľadnení všetkých zákonných hľadísk, považuje takto uložený trest za primeraný a zákonný, a ktorý je objektívnym vyjadrením spáchanej trestnej činnosti a ktorý dostatočne naplní funkciu tak individuálnej, ako aj generálnej prevencie.

16. Podstatou odvolacích námietok obžalovaného bola skutočnosť, že výkonom nepodmienečného trestu odňatia slobody príde o prácu a dlh na výživnom mu opätovne narastie.

17. V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorá prakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Individualizácia trestu je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a výmera trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu. Medzi skutočnosťami, na ktoré by v záujme individualizácie trestu mal súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadať, patria napríklad spôsob spáchania činu a jeho následok, miera zavinenia, pohnútky, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchatel'a, pomery páchatel'a (majetkové, osobné, rodinné pomery, zdravotný stav páchatel'a a jeho rodiny) či možnosť jeho nápravy. Tak ako pri rozhodovaní o vine, aj pri rozhodovaní o treste sa vnútorné presvedčenie súdu vytvára na základe

logického úsudku, na zodpovednom a starostlivom zhodnotení každej z okolností prípadu individuálne aj v ich vzájomných súvislostiach a v súhrne. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácia tak núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupu súdu pri rozhodovaní o treste.

18. Prvostupňový súd pri ukladaní trestu správne zohľadnil jednak osobu obžalovaného, ktorý doposiaľ bol 9 krát súdne trestaný, bol mu ukladaný aj trest odňatia slobody s podmieneným odkladom, v niektorých sa obžalovaný neosvedčil a bol mu nariadený výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody, ktorý súhrnne vykonal vo výmere dlhšej ako 9 rokov a napriek tomu sa opätovne dopustil trestnej činnosti, z časti počas plynutia skúšobnej doby podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody, keď neplnil vyživovaciu povinnosť, hoci mal dostatok času na to, aby svoju vyživovaciu povinnosť dodatočne splnil. Ani zamestnanie obžalovaného nepredstavuje dostatočne relevantný dôvod, aby obžalovanému nebol ukladaný nepodmienečný trest odňatia slobody, pretože aj napriek zamestnaniu nebol schopný svoju vyživovaciu povinnosť splniť, a preto nemožno automaticky predpokladať, že ak bude obžalovaný zamestnaný, vyživovaciu povinnosť do budúcnosti si bude riadne plniť.

19. Uloženie alternatívneho trestu v tomto prípade neprichádza do úvahy, keďže žiaden z doposiaľ uložených a vykonaných trestov obžalovaným ho nevedol k zmene jeho spôsobu života, teda k rešpektovaniu právneho poriadku plnením svojich zákonných povinností. Vzhľadom na trestnú minulosť obžalovaného možno považovať trest uložený obžalovanému prvostupňovým súdom za primeraný, keď prvostupňový súd v prospech obžalovaného zohľadnil, že časť zameškaného výživného uhradil.

20. Odvolací súd teda nezistil žiadne zákonné dôvody na zmenu uloženého trestu odňatia slobody, a preto odvolacie námietky obžalovaného vyhodnotil ako dôvodné.

21. Napadnutý rozsudok je plne v súlade so zákonom, je spravodlivý a primeraný. Preto tunajší súd odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietol podľa § 319 Trestného poriadku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3: 0

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.